

[Industriministeren]

Hovedlinjen i regeringens industripolitik vil være at undgå unødvendige belastninger af erhvervslivet gennem den politik, vi tilrettelægger på alle områder, og samtidig på udvalgte områder at skabe incitamenter for øgede investeringer, teknologisk udvikling og eksport.

Tilrettelæggelsen af en sådan erhvervs politik, der kan fremme den industrielle udvikling i 1980'erne, fortsætter med udgangspunkt i den industripolitiske redegørelse fra maj 1981.

Forskningspolitisk redegørelse af 27/10 81.
(Redegørelse nr. R 4).

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):**1. INDLEDNING**

Det er overvejende de mere langsigtede problemer for forskningen, jeg med denne redegørelse skal give folketinget en orientering om. Det sker i min egenskab af undervisningsminister med ansvar dels for de højere uddannelser og den dertil knyttede forskning, dels for den forskningspolitiske rådgivning angående hele forskningsområdet uanset ressortforhold.

Siden folketinget gennemførte loven af 24. maj 1972 om forskningsråd og planlægningsrådet for forskningen, er der ydet en værdifuld forskningspolitisk rådgivning i mange sammenhænge, men folketinget har ikke fået forelagt en generel redegørelse om de forskningspolitiske problemer. Jeg betragter dette som en første redegørelse, der kræver uddybning og yderligere debat senere.

Et hovedproblem i dansk forskningspolitik i de kommende år er dette:

Vi har i en årrække oplevet en vækst i de samlede bevillinger til forskning og udviklingsarbejde, men denne vækst er nu ophørt, og på visse områder forekommer stagnation og nedskæringer. Samtidig stiller den videnskabelige og tekniske udvikling krav om nye initiativer, og samfundsudviklingen medfører nye behov for en forskningsindsats, som kan bidrage til løsningen af vore problemer. Jeg skal her blot minde om, at vor internationale konkurrenceevne og beskæftigelsessituationen i høj grad afhænger af forskningen og udviklingsarbejdet.

I denne forbindelse vil jeg – for at undgå en måske nærliggende misforståelse – gøre

en bemærkning om den samfundsvidenskabelige og humanistiske forskning. I redegørelsen vil jeg navnlig beskæftige mig med den del af forskningen, der er mest omkostningskrævende, dvs. den naturvidenskabelige og tekniske forskning, som vel nok i den almindelige opfattelse er særlig væsentlig for vor internationale konkurrenceevne og beskæftigelsen. Det er imidlertid vigtigt at understrege, at forskning ikke alene bør være et spørgsmål om erhvervsmæssig, teknologisk udvikling. Den samfundsvidenskabelige og humanistiske forskning er ikke blot vigtig for udviklingen af vort erhvervsliv og for det offentliges virksomhed, men den er tillige uundværlig for vor almene kulturelle udvikling og for at fastholde en levende og kritisk debat om centrale samfundsmæssige og menneskelige problemer. Som et helt friskt eksempel herpå skal jeg henvise til de bemærkninger om betydningen af forskning og forsøg, som faldt for nylig her i tinget i forbindelse med socialministerens redegørelse om børnekommissionens betænkning.

Hvis nye ressourcer ikke kan skaffes – og det vil unægtelig være vanskeligt at fremskaffe dem i den foreliggende statsfinansielle situation – er det særlig vigtigt, at vi koordinerer og effektiviserer udnyttelsen af de givne ressourcer og om nødvendigt omprioriterer for at kunne leve op til udviklingens krav.

Dette aktualiserer spørgsmålet, om vor forskningsorganisation, betragtet som en helhed, virker godt nok. Spørgsmålet er, om vi har tilstrækkelige muligheder for at koordinere, effektivisere og omprioritere.

Jeg tror, at der i disse henseender må gennemføres forbedringer i den kommende tid, og jeg tror også, at dette vil være muligt – om end ikke uden vanskeligheder, som det vil fremgå af min redegørelse.

Jeg vil imidlertid pege på, at omprioriteringer ikke nødvendigvis bør begrænses til forskningsområdet. Det kan f. eks. meget vel vise sig fordelagtigt at øge forskningsindsatsen til gavn for en erhvervsgren mod til gengæld at reducere andre offentlige udgifter til støtte for erhvervet. Sådanne initiativer ligger uden for min ressort, men jeg vil hermed blot nævne, at mulighederne for omprioriteringer ikke bør betragtes for snævert.

2. DE SENESTE ÅRS UDVIKLING